

בש"פ 3807/15 - אייסר הוואשלה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3807/15

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל

העורר:

אייסר הוואשלה

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המוחזוי באר שבע
במ"ת 15272-04-15 שניתנה ביום 7.5.2015 על ידי
כבוד השופט נ' ابو טהא

תאריך הישיבה:

כ"ד בסיוון התשע"ה (11.6.2015)

בשם העורר:

עו"ד אסתר בר-ציון

בשם המשיבה:

עו"ד ארץ בן ארואה

החלטה

מנוח בפניו ערר על החלטת בית המשפט המוחזוי באר שבע במ"ת 15272-04-15 (מפני כב' השופט נ. ابو טהא), שהורה על מעצר העורר עד תום ההליכים המתנהלים נגדו בת"פ 15250-04-15. כתוב האישום שהוגש כנגד העורר כלל את העבירות הבאות: קשירת קשר לפשע לפי סעיף 499(א)(1), חטיפה לשם שחיטה או רצח לפי סעיף

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

272, ומעשה מגונה בנסיבות חמירות לפי סעיף 348(ב) בצוירוף סעיפים 345(ב)(2), (3), (4). כל העבירות הן לפि סעיפים בחוק העונשין, התשל"ז-1977.

פרק

1. העורר, ליד 1980, מואשם בחטיפת המתלון, יחד עם שותפים נוספים (להלן: הקשרים). נציג את העבודות הרלוונטיות כפי שנטענו בכתב האישום ופורטו על ידי בית משפט קמא. בין העורר למתלון קיימים סכ索ר מסוים. בשל סכ索ר זה, קשר העורר, יחד עם אמיר הוואשלה (להלן: אמיר) מחמוד מנצור ואחרים, לחטוף את המתלון, ולדרוש תמורה שחרורו סכום של חצי מיליון ₪. לשם ביצוע מעשה זה הוחלט שהחוטפים יזדהו כאנשי משטרה, וכן יוכל לחטוף את המתלון בלי שהדבר יעורר את חدامם של הסובבים אותו. בתאריך 25.12.2014 רכש העורר הרכב מסוג שברולט סואנה בצעע לבן, הדומה לרכב בשימוש כוחות המשטרה, אותו רשם על שמו של מחמוד מנצור. אמיר שכר רכב מסוג טויוטה קוֹרְוָה בצעע אפור כהה מסוכנות השcartת רכב בני בرك בתאריך 30.12.2014. בנוסף, הצעידו הקשרים בכמה טלפונים סלולריים שאינם רשומים על שם איש, לשם מניעת זיהויים. כמו כן הצעידו הקשרים בכובעים הנחוצים להיות כובעי זיהוי משטרתיים ובאזורים, וכך אית רכבייהם בפנסים כחולים מהבהבים.

בתאריך 01.01.2015 הגיעו הקשרים לאיזור תל שבע. המתלון נסע עם חבר לחווות סוסים סמוכה. ברדתם מכביש 25 לדרכן הגיעו חסם הרכב הסואנה את דרכם של המתלון וחבריו, והם נאלכו לעצור. הרכב הסואנה יצא שלושה מהקשרים, שכולם חובשים כובעים משטרתיים ואוחזקים איזיקים בידם. הם הוציאו את המתלון ונעהו מהרכב, ביצעו חיפוש על גופם, כשהם נוטלים מהמתלון את הטלפון שלו, ולבסוף אזקנו את המתלון והכנסו אותו לחלק האחורי של הרכב הסואנה. כל אותו הזמן ישב העורר, כשפנוי מכוסות, בתוך הרכב הסואנה. בסיום המעשה המדובר החלו הקשרים כולם, בשתי המכוניות, לנסוע צפונה. הם עלו על כביש 6, ירדו במחלף אייל, והגיעו לאיזור טירה. שם הכנסו את המתלון למקום מסטור, תוך שהם ממשיכים להתחזות בפנוי כאנשי מרpat. לאחר מכן התקשרו הקשרים למשפחתו של המתלון, ודרשו מהם לשלם כופר של חצי מיליון ₪, אחרת יבולע למתלון. הקשרים החזקנו במתלון חמישה ימים, בהם ביצעו במתלון מעשה מגונה בך שקשרו את איבר מינו בחזקה וגרמו לו לחבלות, והכל בכך לbezותו ולהתעלל בו. לאחר שלא הגיעו עם המשפחה להסכמה, בתאריך 05.01.2015, הובילו הקשרים את המתלון למקום פתוח באיזור, ועצבו אותו שם.

חלק מן הקשרים נעזרו בסמיכות לאירוע החטיפה. העורר נתפס רק לאחר כמעט חודש ימים, שבהם נטען כי התהמק ממעצר.

הדיון בבית משפט קמא

2. בבית משפט קמא הוגשה בקשה מטעם המדינה למעצר עד תום ההליכים. לטענת המדינה קיימת עילת מעצר בשל החשש שהעורר יסכן את ביטחון הציבור, וכי הוא עלול לשבש הליני משפט או להתחמק מהעמדה לדין במידה ושוחר לחלופת מעצר. חזוקים לטענות אלו הין שהעורר ניסה להתחמק ממעצר תקופת מה, וגם כשנתפס, טען

שםו סמי הוואשלה. כמו כן, לעורר עבר פלילי הכלול הרשעות בעבירות רכוש, עבירות נגד שוטרים, קשרת קשור לפשע, סמים ועוד, והוא אף ריצה מסרים בפועל בעברו.

המדינה טענה כי כנגד העורר קיימות ראיותلقאה, המבוססות את העובדות הנטענות בכתב האישום. בשל העובדה ש מרבית הדיון בבקשתו שלפניו נסוב על טיבן וחזקן של ראיות אלו, נפרט את אשר קבע בית משפט קמא בעניין.

ראשית, בחקירהו במשטרת הודה אמיר כי שכר את רכב מסווג טויטה קוולה לחודש ימים, והחזירו לsocנות ההשכרה يوم לאחר שחזרו המטלון, בתאריך 06.01.2015. בחיפוש ברכב נמצאה עטיפה של כרטיס סים טלפון. שניית, אדם בשם חסין אזברגה, אדם העובד בהשכרת מכירות רכבים באיזור קלנסואה, העיד במשטרת כי העורר פנה אליו לפני חודש, וחיפש רכב סואנה לבן. לאחר שלחوصין לא היה רכב שכזה, הוא הפנה אותו לשוחר מכוניות מירשלים. לאחר מכן הגיעו ימים הסוחר הגיע לחסין, והם התקשרו לעורר. לאחר מכן ערכן את חסין כי משחו רכש את הרכב בדרך עקיפה, וכי אירע כלשהו נעשה עם הרכב, והוא אינו מכיר את הרוכש, אבל שיש לו חקירה משטרתית בשל עניין הקשור לרכב. חסין הציג לשוטרים את המספרים מהם התקשר אליו העורר. מדובר בשלושה מספרים, אחד מסתיים ב 9474 (להלן: הטלפון המפליל), ואחד מסתיים ב 7177 (להלן: הטלפון המפליל השני). חסין התקשר לטלפון המפליל השני בתאריך 05.01.2015, והעורר דרש ממנו שלא להתקשר למספרשוב, מכיוון שהוא מספר של חבר, ואף דרש ממנו למחוק אותו. שלישית, אחד מן הטלפונים עימם עצר אמיר היה בקשר עם הטלפון המפליל, וגם מספר הסים שנמצא בטוייטה היה בקשר עם מספר זה. רביעית, את רכב הסואנה מכרו שני אנשים – עמראן ומוסא ابو קיעאן. את פרטי המכירה הם סיכמו בטלפון עם אדם שקרה לעצמו מחמד הוואשלה, ובפלטי השיחות שלהם ניתן למצאו את מספר הטלפון המפליל. את העברת הבעלות ביצעו השניים למוחמד מנצור, שנעוצר אף הוא כחשוד בפרשה.

הריאות שהוצגו עד כה עוסקו בקשרו בין העורר לבין מספר הטלפון המפליל ולמספרים נוספים. כתת נüberו לריאות הקשורות את המספר המדובר לאירוע עצמו.

ראשית,ichi שעה לפני החטיפה מאוκן מספר הטלפון המפליל באיזור באר שבע. בין מספר טלפון זה לבין סלימאן ابو סعيد, שהה שלוש מאות מטרים ממוקם החטיפה באותו זמן, בוצעו כשמונה שיחות טלפוניות. סלימאן שהה בחוות הסוסים, וראה את החטיפה מתבצעת. שניית, מספר הטלפון המפליל מאוκן לאחר שעשוים בכפר הס, ליד טירה. שלישית, ממספר הטלפון המפליל השני יצאו שיחות טלפון רבות יומם לאחר החטיפה, המאווכנות באיזור טירה, וחולקן בוצעו עם המספר שנמצא בטוייטה. רביעית, לחברו של המטלון – חיליל ابو סבית, התקשרו החוטפים ודרכו ממן להעביר את דרישת הקופר לידיות המשפחה. זאת עשו בהחליפם מספר טלפון כמה פעמים, ודרשו גם מחליל להחליף טלפונים. בתאריך 05.01.2015 התקשרו לעדכן אותו כי המתלוון שוחרר. השיחות הנכנסות לטלפון של חיליל אוכנו באיזור טירה/קיבוץ אייל, וחיליל שמר על זכות השתקה. אולם, יש לציין כי אף אחד מהמספרים שהתקשרו לחיליל אינו מהטלפונים המפליליים.

נוסף על הריאות שנבעו מאיכון הטלפונים השונים, קיימות בתיק זה מספר ראיות אחרות, שנטען שהן מוכיחות את מעורבות העורר באירוע.

האחת, העורר טען לאליבי. טענתו נסמכת על כך שבאותו יום שהה עם מחמד ابو סבית, אף אישר את גרסת עמוד 3

העורר. לדברי בית משפט קמא ישן חולשות רבות בגרסתו של עד האלבוי, כולל איקונים שנערכו לטלפון של מחמד אבו סבית וסתירות בין גרסאותיו השונות, שאינם מתישבים לחדוטין עם גרסתו לאירועי היום. השנייה, מחמד אבו סבית נשמע בהקלתת סתר אומר לעורר "תשמרו על עצמכם ותשחררו אותו". הוא טוען כי לא שוחח עם העורר על החטיפה, וכי לא יודע דבר על קר. השלישית, העורר, ועודים נוספים בפרשא, שמרו על זכות השתיקה, ולא ענו על מרבית השאלה אותה נשאלו. מайдן, באחת מן החקירות שנערכו לו, הסכים העורר לומר כי יש בין המתלוון סכסוך. זאת ניתן לצרף לאמרה שמסר העורר בחקירתו, שהמדינה הציגה כראיה הקושרת את העורר לאירוע :

"נתיעץ עם עורך דין ונפתח את זה. נתיעץ עם עורך דין אחר ונראה איך יש התקדמות אתה מבין אני יש לי המונע דברים שהם לא חוקיים שנעשו ואתם יושנים על האוונאים חטיפה הLN העולם? חטיפה, אישר חטף LN העולם? קודם כל לא חטפתייפה? אני יודע שיש הקלהה. קודם כל לא חטפתייפה... אבל על חמיש מקרים שהוא צינבר הנשים ואנשיים פחדו להתلون"

בית משפט קמא הציג את הראיות לכואורה שפורטו לעיל, ואת המסוכנות, והחליט להאריך את מעצרו של העורר עד תום ההליכים. על כך הוגש ערע זה.

דין והכרעה

3. אין חולק כי הראיות שהוצגו כנגד העורר הינה נסיבתיות, ואין הם מערבות אותו בפשע באופן ישיר אלא בצורה עקיפה.ברי כי בשלב זה אין לנו עוסקים בשאלת דיזון של הראיות הנסיבתיות לכדי הרשעה, אלא האם מארג זה מצליח להגעה לראיות לכואורה, הנדרשות לשם מעצר עד לתום ההליכים. התיחסתי לסוגיה בעניין ניאמצ'יק (בש"פ 12/5588 ניאמצ'יק נ' מדינת ישראל (24.09.2012)):

נעוצר בצומת שבין ראיות לכואורה לבין ראיות נסיבתיות. מה מולד המפגש בינהן? העקרונות שהובאו בעניין זה אדה עשויים לש"ע, אך יש גם מקום להרחב. הערכאה הדנה במעצר עד תום ההליכים קבועת מצאים – לכואורים ולא סופים. ראייתה מוגבלת, אך עליה לנקט עמדה גם אם מדובר ב"עמדה לכואורה". ראיות נסיבתיות מוצלחות בסיום המשפט, נשענות על שתי קומות. הראשונה – ראיות מסוימות הוכחו מעל לכל ספק סביר. השנייה – של אף שריאות אלו אין שירות, השתלבותן ביחיד יוצרת פסיפס המוביל לתוכאה הגיונית אחת והיא הרשעת הנאשם.

מה המצב בראיות לכואורה? באשר לקומה הראשונה, יש לבחון האם כל אחת מהraiות לכשעצמה הוכחה לכואורה. באשר לקומה השנייה, העניין מורכב. תיתכנה שלוש אפשרויות. הראשונה – ראיות לכואורה הנסיבתיות מובילות לתמונה ברורה של תוכאה הגיונית אחת. אם כך, כמובן, עמדה התביעה בנטול. השנייה – הראיות לכואורה הנסיבתיות אין מובילות למסקנה מרשייה אחת, גם אם ינתן להן מלא המשקל, ואף בהערכתה שכך יהא לאחר סיום ההליך העיקרי. היה וכן, לא עמדה התביעה בנטול המקדמי לגבי אותה עבירה. השלישית – עניינה כולל גם מעין מקרה גבול. הראיות לכואורה הנסיבתיות עושיות, לאחר שעובדו בהליך המשפט, להביא להרשעת הנאשם, וזאת ברמה של סיכוי סביר להרשעה. אם כך, עמדה התביעה בנטול הנדרש בהליך הבינים של מעצר עד תום ההליכים. ודוק, עסקין בהתקפות טבעית של הראיות הנסיבתיות, ולא התקפות מלائقתי, רוחקה או מאולצת. מתפרקido של בית משפט לעמוד היבט על אופן ההתקפות הפוטנציאלי האמור. אל לו לכוסות את החסר ולמתוח את הפוטנציאלי הריאתי מעבר לגבולותיו.

הזהירות המתבקשת תמן את אוטותיה גם תוך בחינת המאגר הראיתי הנסיבתי הקונקרטי ביחס לנאשם מושא התביעה למעצר עד לסיום ההליכים.

באפשרות השלישי, יש לשאול ככל עזר: "מה הכוח שלא באופן ישר?". למשל, האם יש אפשרות שהנאשם כלל לא היה בזירה וזיקתו בנזיה על ראיות נסיבותיות (מצב א') או שמא, הימצאתו בזירה בנזיה על ראיות לכואורה,omidat מעורבותו בסבב ראיות נסיבותיות (מצב ב')? אין באמור לקבוע כי במצב א' יש לשחרר בעוד במצב ב' יש לעצור, אלא אלו שיקולים רלוונטיים בבוא בית המשפט להכריע במקרה גובל של ראיות נסיבותיות לכואורה.

4. נדמה שבענינו, מדובר בפסיפס ראייתי מהסוג השלישי. זהו מקרה גובל. הנקודות החזקות בראיות הנסיבותיות הן אלו שקשורת את העורר לרכב ולמספר הטלפון, האイكونים של מספרי הטלפון ביחס למקום האירוע והאזור הסתר לה היה שותף העורר עם עד האליבי. ניתן לומר שהraiות עוברות את הרף הנדרש בשלב זה בתשתיות נסיבתיות. ועדין, אין לפנינו מקרה מהסוג הראשון בו המסקנה המפלילה ברורה ובulant עצמה גבוהה. אין אף עד ראייה שיקשור את העורר לאירוע, כולל המתلون עצמו. לא נמצא שם ראייה פורניזית שלו בכל הרכיב או במקום אחר הקשור לאירוע. כמו כן, אמיר, שנטען שביצעת האירוע ביחד עם העורר, שוחרר לחlopft מעוצר בהסכמה המשיבה, בשל חולשתraiות כנגדו. עסקין בחומר ראיות לכואורה, שאיןנו נדרש לעבור לכל ספק סביר, אלא ברמה של סיכון סביר להרשותה, וזאת לאחר שיעבור את כור הבוחן של המשפט.

הנה כי כן, משענדה התביעה בנטל הראיתי המוטל עליה בשלב זה, ובהתאם חזקת עילת המעצר, לא ניתן לומר כי בהכרח נפלה טעות במסקנתו של בית משפט קמא. ברם, איןני סבור על אף עצמת עילות המעצר, קיומן של Raiות לכואורה ובערו הפלילי של העורר – כי זהו מקרה בו ניתן לקבוע שאין מקום לבחון חlopft מעוצר. עמדה כזו הייתה מתאימה יותר לו הraiות הלאכורה היו למשל ישרות, או בחזקת נסיבותיות גבוהה ביותר. גם אז, לטעמי, היה מקום, ولو לצין את החסר בחlopft שהוצאה. בכל מקרה, בצירוף השיקולים הרלוונטיים של Raiות, עילה ונסיבות, יש מקום להתייחס לחlopft. הוואיל והדבר לא נעשה בבית המשפט המחויז, שכן יהיה להחזיר את התקין לבית המשפט קמא לשם כך. למניעת אי בהירות, אין בהחלטה זו כדי ללמד שלדעתי יש להורות על שחרור העורר. אלא, יש לשקל הlopft ולהעניק לה את המשקל הראוי, במסגרת יתר השיקולים.

5. סוף דבר, העורר מתקיים בכפוף לעיל. התקין יוחזר לדיוון בפני בית משפט קמא לשם בחינת חlopft המעצר. הסניגורית תהיה רשאית להציג את הlopft, ולאחר שמייעת עמדת התביעה בבית משפט יקבע עמדתו בבקשתה.

ניתנה היום, ח' בתמוז התשע"ה (25.6.2015).

